

ПЪТЕВОДИТЕЛ НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ СТУДЕНТ

(не само за стопаджии)

УВОД 1 (ЕДНО)

Щом се е стигнало до "Пътеводителя", значи си на зор. Тогава не си губи времето! Направо отвори Индекса, който е най-накрая (работи почти като Google и адски помага на search-a), и вземи, та си реши проблема.

УВОД 2 (ДВЕ)

Явно не е толкова спешно. Слушай тогава! В НИКАКЪВ случай не чети "Пътеводителя" последователно от начало до край. Това би било груба грешка, която едва ли ще остане ненаказана...

Има само два и половина правилни начина да се чете този текст: . Едно, можеш да започнеш от Конспекта, който е в началото, и да намериш темите, които те интересуват. Две, можеш да търсиш по ключова дума в Индекса. Две и половина, можеш да отвориш на произволна страница и да видиш какво има там.

УВОД 3 (ТРИ)

Три. Вече знаеш за Заговора срещу теб?!? Браво! И добре дошъл в компанията! Повечето студенти разбират за Заговора едва няколко години, след като са завършили. Повечето студенти не обръщат внимание на Знаците, които се появяват още с подаването на документите за кандидатстване. Но ти си разчел част от тях и вече искаш да узнаеш цялата история. Слушай тогава... Било петък следобед. На свечеряване. Както всяка година, три тъмни сили си били уговорили поредната си злокобна среща в една застаряла и полупразна сграда в полите на Витоша. Целта на срещата била да се справят с един проблем, който им се явявал всяка година с падането на листата. Както вече знаеш, проблемът си ТИ!

КОНСПЕКТ

ТЕМА:	СТР.
Учебен процес – лекции, семинарни занятия, курсови работи	3-10
Посещение на учебни занятия, приемно време	10-13
Оценяване, сесия, изпити, поправки	13-16
Корупция, обективност, авторско право	16-20
Учебен план, учебни занятия, студентски права	20-25
Оценяване, сесия, изпити, поправки административно	- 25-27
Оплаквания	27-28
Административното обслужване и взимане на решения в Университета	на 28-36
Полезни съвети:	36-40
От секретарите на Катедрите можете да получите информация за...	
Издаване на уверение	
Получаване на академична справка	
Получаване на препоръки	
Официален превод и легализиране на документи (диплома, академична справка...)	
Легализиране на документи	
Бланки и форми	

Може би и ти си си задавал някои от тези въпроси. Хайде!

Ама това го правят почти всички! И не разбирам защо винаги на мен си го изкарват преподавателите! Зная, че не е много честно, но ТАКА се прави. И затова питам - могат ли да ме накажат, ако ме хванат, че съм представил по различни дисциплини като курсова работа един и същи текст, който все пак АЗ съм написал, а не съм свалил от Интернет?

Формално погледнато – НЕ. Все пак, смисълът на писането на курсови работи не е само в това преподавателите да ви юркат за собствено удоволствие. Вероятно някои от тях биха си измислили и по-интересни занимания от четенето на стотици страници студентски разработки, колкото и оригинални да са те. Смисълът е да развиете личните си умения за писане на научен текст и аргументиране на научна теза. Което, колкото и да ви се струва без връзка с практиката след университета, си е важно, защото така се учите как да решавате някакъв конкретен проблем. А това после е безценно, ама наистина! И ако по време на следването се опитвате да прекарате системата по този начин, вероятно накрая ще се окаже, че тя е прекарала вас. Защото ще сте пропуснали да вземете най-ценното от висшето образование – уменията, които са много важен ключ към успеха в бъдещата ви професия.

Но проблемът не е само дали сте представили текста няколко пъти, а най-вече дали текстът съответства на изучаваната дисциплина. Ако с един текст можете да минете по няколко изучавани дисциплини, то очевидно има проблем с учебния план на специалността, а не с текста ви.

Много им се дразня на някои даскали, като почнат да ми се държат, човече, като в „Искрено и лично“. Да ми разправя тя какви са й проблемите с мъжа й, със съседите и със свекърва й. Аз, човече, разбираш ли, съм излязъл от работа, за да дойда на лекция, и искам да чуя нещо смислено. Та, какво мога аз да направя, ако по

време на занятие преподавател не говори по темата, а се отклонява по странични въпроси?

Ние разбираме преподавателите, които се опитват да илюстрират сложни тези с лични примери. Убедени сме, че всеки преподавател е в състояние да говори и на галактическо теоретично ниво.

От друга страна, задължение на преподавателя е да преподава учебното съдържание в необходимото количество и с нужното качество (чл. 126, т.4 от Кодекса на труда), съобразно определеното в учебния план и учебната програма. Вие бихте могли, без да пречите на изпълнението на работата на преподавателя, да го приканите да се върне към преподаваната тема, както и да го помолите да ви разясни конкретен въпрос от обхвата ѝ. Ако това не помогне, то може веднага да се обърнете писмено към Университетския омбудсман¹ и/или да уведомите Ръководителя на катедрата за проблема – също писмено.

Ами обикновено аз разбирам около една трета от това, което ми се говори. Даже, честен кръст, в началото си вадех думите от речника. Ама то не винаги там намиращ нужното значение. Ти, ако си преподавател, по цял ден само това правиш и си знаеш всичките термини и дефиниции и т.н. Но студентите не ги знаят, никой не им ги е казал. И си мисля, че само аз съм тъп и не разбирам, защото никой не пита – всички си записват нещо и аз мисля, че те разбират. Че само аз ли не разбирам?! Имам ли право да прекъсвам с въпроси преподавател, ако не разбирам това, което се говори в час?

Преподавателите вече са взели своите дипломи за висше образование. Тук става въпрос за собственото ви образование, а едно от най-ценните неща в него е усвояването на способността **да разбирате**. Не се притеснявайте да питате!

¹ Настоящият омбудсман е проф.Добрина Темнискова. Можете да я намерите на e-mail: temn@biofac.uni-sofia.bg. Кабинетът за прием на омбудсмана е в сградата на Биологическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски" на адрес: бул. "Драган Цанков" № 8, 1164 София. Обявените приемни часове са в работни дни както следва: понеделник от 11 до 13 ч и четвъртък от 14 до 16 ч в кабинет 351.

Задача на преподавателя е да представи необходимото учебно съдържание, както и да оказва помощ и съдействие за усвояване на учебния материал. Ако преподаваното съдържание е неясно, бихте могли да прекъснете преподавателя и да поискате разяснение. Такова прекъсване, обаче, следва да не възпрепятства преподавателя да изложи учебното съдържание и останалите студенти да го усвоят. Ако прецените, че аудиторията разбира преподаваното, то по-подходящият вариант е след лекциите да потърсите преподавателя за индивидуална консултация в обявеното от него приемно време (всеки преподавател е длъжен да обяви приемното си време на врата на кабинета си). Но има и друго – и нека си го кажем направо: както и при усвояването на нов език, и тук няма как да се мине без издирване на значението на конкретни термини - и най-полезно е когато до повечето от тези неща стигнеш с твои усилия, че после - като започнеш да работиш след университета, рядко някой друг ще ти върши работата.

Ама добре, бе, но някой като вземе да пита – и то все ще се окаже, че или задаваме глупави въпроси, или че оня се мръщи, че го прекъсваш и като те маркира в главата си с Times New Roman 14 Bold, червено – отиде ти изпитът. Че аз що да се хабя да задавам въпроси, а другите да са добричките? Нормално ли е да се дискутира темата по време на лекции?

Няма регламентация на това, но пък и изработването на правилата за живота в университета по традиция се опира най-вече на отдавна утвърдени практики, а не обратното. Затова е разбираемо, че лекциите в преобладаващата си част са едностранно свеждане до студентите на съдържанието на темата и това провокира въпроси като този. Но няма и забрана, а доколкото студентите имат право да получат достъп до необходимото учебно съдържание, както и преподавателят да им оказва помощ и съдействие за усвояване на учебния материал, дискусиата по време на лекции върху разглежданата проблематика би била много по-продуктивен начин за това.

И няма страшно, че ще питате за нещо, пък то ще вземе да се окаже я неточно, я грешно. Помислете си за едно от най-важните предимства на висшето образование - тук е нормално да се греши, и - да!, тук е полезно да се греши, защото това е един от най-добрите начини да изградите уменията си да разбирате - и така да се справяте с конкретни специализирани проблеми. А и това не ви коства нищо, наистина, освен усилие да се преодолява колективната съпротива на онези ваши колеги, които си проспиват четирите години в университета. И нищо не ви пречи да се пробвате сега дали разбирате, дали можете, че после, след като си вземете дипломата, може да се окаже късно, особено когато ще трябва сами да се справяте в професията си. То вече и все по-малко работодатели си позволяват да чакат с месеци някой да навакса изпуснатото в университета. Така че, питайте и ще ви се отговори!

Още от първи курс до ден днешен ние непрекъснато се занимаваме с някакви неща, писани преди поне 100 години. Аз се интересувам от това какво се случва днес. Какво се случва тук. Какво мога да направя, ако считам, че това, което ми се преподава, не е актуално?

Разбира се, класиците са важни. Особено във Философски факултет и ФКНФ. Но студентът има право да получи образование, съобразено със съвременните достижения в съответната научна област (чл.134, ал.1, т.1 от Правилника за устройството и дейността на университета). Това означава, че не могат да ви преподават само по учебници от 1963 г., например. Ако последното ви се случи, можете да подадете оплакване 1) до Катедрения съвет, който обсъжда учебното съдържание на отделните дисциплини, учебния план, учебниците, както и отчетите на преподавателите, като изпратите копия от оплакването 2) до Ректора, който разполага с пълна дисциплинарна власт спрямо преподавателите, 3) до Декана на факултета, който има правомощия да упражнява дисциплинарна власт, 4) до Факултетния съвет, който приема учебните програми по преподаваните дисциплини, както и следи състоянието на образователния процес, и 5) до

медиите, които могат да осигурят публичност за справяне с проблема.

На следващо място, Университетът е длъжен да разработи вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав. Тази система включва проучване на студентското мнение. Редът за провеждане на проучвания на студентското мнение се определя от Академическия съвет. В правилника на Академическия съвет някой хубав ден ще бъдат разписани формите, под които вие ще можете да изразявате мнението си относно качеството на преподаване, както и последиците от евентуална ваша негативна оценка на конкретен преподавател. Амин!

Според мен, всички курсове трябва да са избираеми. Ако един преподавател знае, че ти, щеш не щеш, задължително трябва да му ходиш на курса, той не е мотивиран да си върши добре работата. Мога ли да избира при кой преподавател да слушам лекции по дадена дисциплина?

Несъмнено, редица дефекти в университетското образование могат да бъдат описани като ефекти от монополната позиция на преподавателите. Обаче когато курсовете са избираеми, може да се появи друг проблем – преподавателят да смъква критериите и качеството, за да се записват повече студенти в този курс.

От друга страна, Законът за висшето образование (Обн., ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г.; посл. изм. и доп., бр. 77, ДВ бр. 83, бр. 103/2005 г.) задължава висшите училища да създадат условия за упражняване от страна на студентите на право на избор на преподавател, когато по една и съща дисциплина обучението се води от повече от един преподавател (чл.42, ал.8, т.9 от Закона за висшето образование). Тъй като законът ви е гарантирал това право, можете да настоявате университетът да ви създаде условия да го упражните. И понеже това сигурно ви се струва непостижимо за самотни бегачи на дълги разстояния, бихте могли да направите всичко възможно Студентският съвет – като ваш представител – да свърши това с вашата неоценима помощ.

Има преподаватели, които си четат от едни листи и от едни тетрадки същите неща, които са чели през последните 10 години. Защо трябва да им ходя на лекциите, когато там е като диктовка в трети клас. По-добре да ги качат тези неща в Интернет или да публикуват учебник и толкова. И без това като ходиш лично, нито задаваш въпроси, нито някой ще ти обърне внимание, ако почнеш да задаваш. Можем ли да искаме да се публикуват в интернет лекции по дисциплина, която посещаваме?

Ако учите в дистанционна форма на обучение - разбира се. Тогава ще имате потребителско име и парола за достъп. За другите случаи - лекциите са предназначени за студенти, които са записани в съответната специалност и заплащат за получаване на съответното образование. Публикуването на лекции в интернет поставя в неравностойно положение заплащащите студенти и другите, които могат да ползват информацията, съдържаща се в лекцията, безплатно. Освен това, студентите са длъжни редовно да посещават занятия (чл.135, т.1 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Разбира се, преподавателят би могъл да реши да публикува резултатите от своя труд в Интернет (по същия начин, по който публикува учебниците си). Но това е само и единствено негово решение. Както и негово решение е колко да струва достъпът до съответната информация.

Това съвсем не отменя вашето право да получите образование, съобразено със съвременните достижения в съответната научна област (чл.134, ал.1, т.1 от Правилника за устройството и дейността на университета). И понеже тази работа не може да стане и без вашето участие, хич не е лоша идеята, вместо да записвате като луди четеното от "амвона", да поискате да получавате съответната лекция предварително, а в часа да дискутирате с преподавателя важните или неясните неща от нея. Много, много по-полезно ще е за вас, истина ви казваме.

Можем ли да записваме лекции с диктофон?

Само с изричното съгласие на преподавателя. В противен случай нарушавате чл. 32, ал.2 от Конституцията, съгласно който никой не може да бъде следен, фотографиран, филмиран, записван или подлаган на други подобни действия без негово знание или въпреки неговото изрично несъгласие освен в предвидените от закона случаи.

Има курсове, които просто са ми интересни и искам да слушам, без да държа изпит и да ми пишат оценка накрая. Можем ли да посещаваме курс като слушатели без да искаме оценки на края на семестъра?

Няма изрична забрана. Но тази възможност би следвало да може да бъде предоставена само на студенти от съответната специалност. Защото по принцип за слушане на лекции се заплаща. Ако възможността бъде предоставена и на студенти от други специалности или не-студенти, тогава студентите, приети в съответната специалност и заплащащи за получаването на знания по нея, и другите биха били поставени в неравностойно положение.

Понякога в продължение на седмици нямаме почти нищо за четене. Понякога, като ти се струпат по пет дисциплини наведнъж по сто страници и ти излиза през носа. Ами то просто няма начин да прочетеш всичко – отиваш неподготвен или изобщо не отиваш на упражнение. Колко страници може да ми дава да чета преподавател на седмица по една дисциплина? Какво правя, ако ми дадат повече?

За добро или за лошо, няма регламент относно броя страници. Може да се иска преразглеждане на учебния план, ако проблемът е там, за да се балансира натовареността ви и да се намали възможността за подобно неефективно (за никого) струпване на учебни задачи.

Проблемът може да бъде решен прекрасно, ако преподавателите предоставят списък поне със задължителните текстове за семинарни занятия по всички дисциплини в началото на семестъра, с приблизителен

план по дати. Така ще имате възможността да прецените цялостно кога, колко и какви текстове ще имате за четене, и да се подготвите морално и физически за това.

Най-много се дразня, когато ни дават да се подготвяме по текстове, които никъде не могат да бъдат намерени. Аз искам да се подготвя за упражнение, но просто не мога да открия текста, за да го прочета. Има ли право преподавател да ни дава текстове от книги, които не се намират в библиотеката на факултета?

Няма забрана да не го прави. Настоявайте писмено пред преподавателите и Катедрения съвет за изготвяне на христоматии, или както стана модно да са наричат - рийдъри, в които да са събрани всички текстове по дадената дисциплина. Това е много полезна практика в добрите университети по света, при това работи много успешно – особено за натоварени хора като вас.

Какво можем да направим, ако преподавател редовно закъснява за лекция или упражнение?

Можете да защитите правата си – преподавателят нарушава трудовата дисциплина и вие можете да се обърнете с писмен сигнал до Декана на факултета и/или Ректора на Университета. Такъв преподавател подлежи на административна санкция, защото не изпълнява трудовите си задължения.

Някои студенти умират от радост, когато някой преподавател изобщо не се появи на лекция. Аз обаче съм излязъл от работа, за да дойда и не мога да позволя така да ми губят времето. Към кого можем да се обърнем, ако преподавател не дойде за лекция или упражнение?

Ако на преподавател се налага да отсъства поради други служебни ангажименти, то той трябва да ви уведоми предварително и да уговорите

друг ден, когато да си вземете пропуснатия час. Възможно е да е променен графикът за лекции или семинарни занятия, за което можете да се информирате от информационното табло. Ако преподавател отсъства без предупреждение и се окаже, че няма сериозни причини за това, то той нарушава правата ви и трябва да бъде санкциониран.

Отсъствието от лекции или упражнения на преподавател е допустимо само по обективни причини - отпуск, болничен, съдебна призовка и т.н. Така че въпросът не е колко пъти преподавател може да отсъства, а по какви причини е допустимо да отсъства. Във всички случаи на отсъствие, което може да се вмени във вина на преподавателя, той нарушава трудовата дисциплина.

Колко пъти можем да отсъстваме от лекция или семинарни занятия?

Участието в **семинари, лабораторни упражнения и учебни практики** и изпълнението на всички задачи по учебната програма на съответната дисциплина **е задължително** (чл. 157, ал.3 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Така че и тук въпросът не е колко пъти може да отсъствате, а по какви причини е допустимо да се отсъства. Можете да отсъствате по болест или други обективни причини, наличието на които се доказва с документ. Що се отнася до посещението на **лекции** – задължението за студента е да присъства редовно, като що е това “редовно” посещение, е гатанка, която трябва да разреши Факултетния съвет... ако изобщо реши да я разреши.

Има ли право преподавател да поставя свои критерии за посещаване на лекциите?

Според Правилника лекциите не са задължителни... Но няма нужда да казваме, че далеч не всичко може да се научи с четене вкъщи. Ако лекциите не са интересни, по-добре е да протестираме с думи и действия, а не с отсъствието си.

Какво правим, ако установим, че преподавател пуска списък за присъствие на лекция или на семинарно занятие?

Пускането на списък за полагане на подписи за удостоверяване присъствието ви на учебни занятия би могло да бъде напълно законосъобразно, ако това е редът, който е приел Факултетният съвет за удостоверяване на присъствието (чл. 157, ал.3 от Правилника за устройството и дейността на Университета), или го има в изискванията на съответната дисциплина. А дали този ред е определен от посочените органи можете да разберете, ако се запознаете със съдържанието на съответния протокол от заседание на Съвета, което е и ваше право (чл.51, ал.3 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Протоколите от заседанията на факултетния съвет могат да бъдат прегледани в канцеларията на Декана.

Има ли право преподавател да отстранява студенти от час за нарушаване на дисциплината?

Такова право на преподавателя все още не е разписано в Закона за висшето образование, подзаконовите нормативни актове по прилагането му и Правилника за устройството и дейността на Софийския университет "Св. Кл. Охридски". Което не означава да се отдадем на оргии по време на час, нали?!

Какво правя, ако преподавател го няма в приемното му време? Това нарушение ли е?

Отсъствие на преподавател от кабинета му в рамките на обявеното от него приемно време, когато не са налице обективни причини за отсъствие – отпуск по болест, командировка и т.н. е нарушение на трудовата дисциплина и преподавателят подлежи на дисциплинарно наказание. Дисциплинарните наказания за преподавателите са: забележка, предупреждение за изключване, и изключване. Те се налагат на

преподавателя от Ректора по предложение на Декана. Затова вие трябва да сигнализирате Декана и/или Ректора за нарушението.

Добре известно е, че много от студентите днес ходят на работа и се готвят за изпит само по време на сесията. Но макар и да съм назубкала всичко от А до Я по време сесията, то резултатите от междинните изпитвания през семестъра ми намаляват успеха. Трябва ли да ме изпитват текущо през семестъра, ако аз ще наваксам пропуснатото по време на сесията?

Да, трябва. По време на обучението знанията и уменията на студентите се проверяват чрез устни, писмени, практически и други форми на контрол, определени в учебния план и учебните програми (чл. 162, ал.1 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Изпълнението на всички поставени задачи през семестъра (което се оценява посредством някоя от формите за текущ контрол на знанията) е условие, за да бъдете допуснати до изпит. Не забравяйте, че тези задачи не са поставени само и единствено, за да ви тровят живота, а за да подпомогнат пълноценното усвояване на учебния материал и развиването на практически умения за самостоятелна работа – а тези умения ще ви бъдат полезни съвсем не само по съответната дисциплина.

Можем ли да се откажем от избираем курс в хода на курса?

Всяка конкретна специалност трябва да поставя срокове за начало и край на избора на свободноизбираеми дисциплини, с които е много полезно да се запознаете и да спазвате. Вие бихте могли да се откажете от избрана дисциплина, но това право се упражнява в определени срокове, за които трябва да попитате секретаря на Катедрата или в съответния отдел на Факултета. Най-добре е, вместо да тичате от канцелария на канцелария, да направите с ваши колеги писмено искане до Катедрениния съвет за публично обявяване на информационното табло на всички правила за записване в и отписване от избираеми дисциплини, ако това не е направено. Имате право на това.

Кога се определят изискванията за допускане до изпит?

До явяване на изпит се допуска студент, който е изпълнил успешно всички задачи през семестъра съгласно учебната програма по съответната учебна дисциплина. **Изискванията към студентите се обявяват със започване на четенето** на учебната дисциплина **и не могат се променят** по време на курса (чл.163, ал.5 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Ако в хода на работа преподавател наложи нови, необявени предварително изисквания за допускане до изпит, то имате пълно право да се обърнете към Катедрения съвет, Декана на факултета и университетския омбудсман за съдействие.

Имало е случай, когато съм ходила абсолютно редовно на всичко – и на лекции, и на упражнения. И в един момент виждам конспекта и установявам, че там са включени теми, по които не са ни водени лекции и не са разглеждани на семинарни занятия. Това редно ли е?

Целите и задачите на обучението по съответната учебна дисциплина, структурата и обема на учебното съдържание, учебните форми и формите за проверка на усвояването на знанията се определят в учебната програма, която се приема от Факултетния съвет и се предоставя на разположение на студентите в подходяща форма. Изискванията към студентите се обявяват със започване на четенето на учебната дисциплина и не могат се променят по време на курса. Това означава, че вие можете да оспорвате единствено включването в конспекта на теми, които са извън определените с учебната програма и в изискванията към студентите. В случай, че темата е включена в учебната програма, следва да се подготвите по нея.

За това, че не ви е водена лекция и семинарно занятие по тази тема, обаче, трябва да сигнализирате Декана на факултета и/или Ректора, тъй като преподавателят е нарушил трудовата дисциплина, като не е извършил работата си в изискуемото количество и качество, и следва да получи дисциплинарно наказание.

Какво правим, ако преподавател не спазва изискванията за провеждане на учебния процес, за текущ контрол и т.н., които сам е обявил преди началото на курса?

Този въпрос е сходен с предишния. Търсите защита на правата си – подавате писмен сигнал до Декана на факултета и/или Ректора на университета за извършеното нарушение. Преподавателят следва да получи дисциплинарно наказание, ако вината му се докаже.

Аз съм си такава и се притеснявам, когато ме изпитват устно. На писмен изпит винаги изкарвам по-високи оценки. Имам ли право да искам да ме изпитват писмено?

Слушайте внимателно, няма да повтаряме! Формите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите се определят в учебните планове и програми. **Основна форма за оценяване на знанията във висшето училище е писменият изпит** (чл.44, ал.2, изречение второ от Закона за висшето образование). Имате право да настоявате пред Катедрения съвет за въвеждане на писмени и анонимни изпити по всички дисциплини. Още повече, че това е инструмент за борба с разпространението на корупция във висшите училища.

Има ли максимално или минимално време за провеждане на изпит?

Не, няма нормативно ограничение относно времето за провеждане на изпит в бакалавърска и магистърска степен. Все пак, ако на писмен изпит, който по закон е основната форма за оценяване на знанията и уменията, ви се даде твърде малко време (например половин час), отново ходът ви трябва да е "пешка на Д4", тоест, писмено оплакване до Ръководителя на Катедрата, с копие до Декана, за това, че не ви е дадена физическа възможност да покажете какво знаете и можете.

Колко пъти имаме право да се явяваме на изпит по един предмет? Има колеги, които са се явявали по 7-8 пъти по дадена дисциплина, а мен ме заплашиха с изключване.

Всеки студент има право на явяване на първа и втора сесия по всяка учебна дисциплина. Изключение се допуска за студенти непосредствено преди дипломирането, на които се разрешава една ликвидационна сесия в срок **до една година** от заверката на последния учебен семестър (чл.163, ал.7 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Студент, който не е положил успешно изпитите си по определени учебни дисциплини на първа и втора сесия, може да бъде записан в следващия курс при условия, определени от Факултетния съвет – обикновено с решение на Декански съвет. Той е длъжен да положи тези изпити до края на учебната година, в която е записан, без да ги е положил (чл. 164 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Ако студентът отново не положи успешно изпитите си, той **прекъсва** обучението си (чл. 165, т.3 от Правилника за устройството и дейността на Университета).

Има ли и при какви условия право преподавател да откаже на студенти правото да се явят на поправителна сесия (през септември), ако не са изпълнили критериите му за допускане до изпит, и да иска от тях да повторят курса?

Според Правилника, преподавателят **няма** право да изпита студент, който не е изпълнил условията за допускане до изпит. Ако условията не са изпълнени, курсът не може да се счита за успешно преминал.

Хем програмата не ти позволява да работиш, докато следваш, хем непрекъснато те вкарват в излишни разходи. Какво да правим, когато преподавател ни задължи да купуваме неговия учебник?

Практиката преподавател да задължава студенти да купуват учебник, на който да се подписва и/или който да служи за "входен билет" към

вземането на изпит, е форма на корупция. Тази практика по същността си е корупция – като искането на подкуп и/ или "сексуална услуга"².

Катедреният съвет обсъжда необходимата за образователния процес литература. Тази литература се обявява от преподавателя, както и често се изброява в края на конспекта за изпит. Ако учебникът на преподавателя е включен в нея, то е редно да го намерите. Ваше право е да си набавите учебника от библиотеката, от приятели, от колеги от по-горни курсове. Ако учебникът не е включен в изискуемата литература и/или преподавателят настоява да го купите, за да ви допусне до изпит, то тогава търсите защита на правата си, като подавате сигнал до Катедрения съвет (най-добре с копие до университетския омбудсман, Декана и медиите), тъй като катедрените решения в конкретния случай очевидно не са спазени от преподавателя.

Зная, че той си има любими студенти, на които пише високи оценки. Аз, колкото и да чета, не мога да изкарам при него висока оценка, защото той има лично отношение към мен. Какво мога да направя, ако не съм доволен от поставената оценка на изпит?

При определени от Факултетния съвет на съответния Факултет условия, на втора сесия студент може да се яви и за повишаване на оценката по учебна дисциплина. Явяването на повишителен изпит е възможно само и единствено **през текущата учебна година** (Чл.163, ал.8 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Това право се упражнява с подаване на писмена молба до Декана на съответния Факултет.

Ако имам проблем да се явя на изпит по даден предмет при даден преподавател, мога ли да искам да се явя по същия предмет при друг преподавател? Как става това?

² Вж. сборника на Димитров, Георги и авт.кол. Петя Кабакчиева, Пепка Бояджиева, Димитър Благоев, Васил Гарнизов, Георги Ганев, Иван Христов, Валентин Данчев, Мартин Граматиков, Елена Стойкова, АНТИкорупция/ антиОБРАЗОВАНИЕ, изд. „Изток-Запад”, С. 2005

Определена дисциплина се преподава от един или от няколко преподаватели. Вие имате правото да изберете при кой преподавател искате да изучавате тази дисциплина в случая, когато са повече от един. В последния вариант, осъществили веднъж своя избор, вие **нямате** право да го промените през учебната година, както и да се явявате на изпит при друг преподавател.

Мога ли да дам курсовата си работа за оценка от друг преподавател, ако преценя, че титулярът на курса не ме е оценил обективно?

Това също не е регламентирано от Закона и Правилника. Иначе можете, но оценката ви поставя титулярът на курса. Доколкото всеки факултет и специалност имат различни практики, най-добре е да установите със сигурност как стои въпросът с възможността за назначаване на комисия, която да направи независима оценка, следвайки заложените в началото на курса критерии.

Какви наказания може да има за мен, ако ме хванат да преписвам или подсказвам на изпит?

Нарушавате свои задължения и следва да бъдете наказан дисциплинарно (чл. 163, ал.10 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Дисциплинарните наказания са: забележка, предупреждение за отстраняване или отстраняване от Университета. Що се отнася до случая на преписване – отделно бихте могли да получите слаба оценка на изпита.

Но е безсмислено да го правите, защото така може и да вземете диплома, ако не ви хванат, ама като почнете да работите, с ужас ще установите, че там няма от кого да се препише. Кофти работа, нали!? Особено ако останеш без работа, понеже не си се справил.

Какво ще ми се случи, ако ме хванат, че за курсова или дипломна работа съм преписвал части или цели текстове от интернет или от другаде?

Във всички случаи, когато се установи, че не вие сте автор на съответния текст, то: 1) вие ще получите слаба оценка; 2) ще ви бъде наложено дисциплинарно наказание (забележка, предупреждение за отстраняване или отстраняване от Университета); 3) истинският автор може да си търси правата по съдебен ред. Ако последното (в точка 3) не ви се струва важно, за по-важното пак си прочетете финалния абзац от предишния отговор.

Какво правим, ако установим, че части от наши текстове, писани като курсови работи, са включени от преподавател като негови собствени текстове?

Ако името ви го няма като съавтор или поне в рубрика "Използвана литература" или друга, сходна на нея, то вашите авторски права са накърнени. Това е сериозно нарушение и имате пълно право да търсите защита по съдебен ред. Много полезен ход е и този с писменото информиране за нарушените ви права на ръководствата на Катедрата, Факултета и Университета, и особено – на медиите.

Какво правим, ако установим, че наши преводи или части от такива, възложени ни като задача от преподавател, са публикувани като част от негови собствени текстове?

Отново са нарушени ваши авторски права и трябва да търсите защитата им по съдебен ред. Отделно от това можете да уведомите Катедрения съвет, Декана и Ректора за нарушението. И медиите, медиите.

Сред студентите се знае кои преподаватели са такива. Той ни покани да обсъждаме едни текстове у тях и през цялото време ме гледаше перверзно, въпреки че и жена му беше там. Когато отидох

на изпит, той заключи врата отвътре, за да не ни безпокояли. Аз отключих и избягах. Искам да знам какво мога да направя, ако съм подложена на (или се боя от) сексуален тормоз от преподавател или ми бъде дадено да разбере, че мога да взема изпит срещу секс?

В рамките на Университета бихте могли да подадете сигнал до Контролния съвет и до Ректора на Университета. Същевременно, извън висшето училище бихте могли да се обърнете към Комисията по дискриминация, както и да подадете жалба до прокуратурата.

Хем искат от нас да участваме по време на упражнения, хем събират няколко групи заедно и правят напълно безсмислено каквото и да е участие. Законно ли е да се сливат групи?

Преподавателят нарушава трудовите си задължения като провежда семинарно занятие с поне една от групите не съобразно разписанието на занятията. Ако искате да преустановите тази практика, трябва да подадете писмен сигнал до Декана и/или Ректора за нарушението.

В нашата специалност се учи едно и също нещо от първи курс до завършването. Четем едни и същи текстове на семинарни занятия до втръсване. Не че ги знаем, но между някои курсове няма никаква разлика, освен наименованието. Какво може да се направи?

За някои това е като манна небесна, понеже "няма да се хабят", но тогава защо изобщо си губите времето в подобна специалност? Другият вариант е да настоявате за преразглеждане на учебните програми. Учебните програми и учебното съдържание се обсъждат от катедрения съвет и се приемат от Факултетния съвет. Те не могат да бъдат променяни след началото на учебната година. Ако сходството в съдържателен план се дължи на грешка в учебната програма, то вие би трябвало да сигнализирате Катедрения съвет и Факултетния съвет за това, така че промяната да бъде извършена за следващата учебна година.

Какво правя, ако се припокриват изцяло или отчасти часовете за провеждане на курсове, на които искам или трябва да ходя?

Недопустимо е часовете за провеждане на занятия по задължителни дисциплини да съвпадат. Що се отнася до съвпадане на задължителни, избираеми и факултативни дисциплини – висшите училища са задължени да осигуряват за всеки студент възможности за избор на учебни дисциплини в рамките на утвърдения учебен план (чл.41, ал.2 от Закона за висшето образование). Припокриването на часовете за провеждане на занятия по отделни дисциплини пречатства упражняването на това ви право. Можете да се обърнете към Декана на Факултета за извършване на промяна в разписанието на учебните занятия. А за тези, които посещават занятия в две специалности (учат второ висше), е налице възможността да им се признава 50 на сто от обичайната посещаемост.

В първи курс беше съвсем леко, а сега изведнъж ни сбръчкват от четене. Има ли някакви ограничения за седмичната и дневната ми учебна натовареност?

Учебната седмица в университета е петдневна, като учебните дни се разпределят през делничните дни. Учебният ден не може да продължава общо повече от 8 часа (чл.155, ал.4 и 5 от Правилника за устройството и дейността на Университета). В тази връзка можете да уведомите Контролния съвет на Университета и да поискате от него да извърши проверка в случаите, в които имате учебни занятия извън делничните дни или учебният ден е повече от 8 часа (включително и извънаудиторната натовареност).

Мога ли, докато уча една специалност, да запиша второ висше?

Да. По време на обучението в една образователно-квалификационна степен студент с успех най-малко много добър (5,00) може да се обучава по втора или по нова специалност при условия и по ред, установени от

Факултетния съвет (чл. 160 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Съгласно решение на Академическия съвет на Софийския университет придобиването на втора или нова специалност се разрешава след завършен втори курс (за студенти, които се обучават в специалност с образователно-квалификационна степен "бакалавър") или след трети курс (за студенти, които се обучават в специалност със степен "магистър"). Обучението се провежда в редовна или в задочна форма. В случай, че желаната специалност има само редовна форма, то учебният процес ще се осъществява по **индивидуален учебен план**. За да бъдат спазени държавните изисквания, кандидатстващите студенти трябва да имат успешно положени същите конкурсни изпити за новата специалност, независимо от годината на полагане. Всеки факултет сам определя: специалностите, по които ще има прием за втора или нова специалност, възможността за дистанционна форма на обучение, за кои студенти – от този факултет, от всички специалности, забрана за паралелно обучение (напр. по специалност право) и т.н. Явяването на изпити се осъществява във всички редовни и поправителни сесии за редовно и задочно обучение. Положените изпити на обучаващите се по този начин студенти от първата специалност могат да бъдат признати, ако обемът и съдържанието на учебния материал по съответната дисциплина съвпада най-малко 80%. Необходимите документи са уверение или академична справка за успешно завършен II или III курс (според специалността), служебна бележка от учебен отдел за успешно положен кандидат-студентски изпит, както и молба по образец. Срокът за подаване на молби се обявява публично.

Мога ли да завърша предсрочно, ако преценя, че предпочитам да инвестирам сега в учене, за да мога после да работя?

Това право на студентите е изрично регламентирано и се упражнява по желание на студента чрез обучение по индивидуален учебен план, който да предвижда усвояване на знания и умения в по-кратък срок - едновременно за два курса или по две специалности. Това право може да се упражнява еднократно през целия курс на обучение в съответната

образователна степен. По индивидуален учебен план могат да се обучават студенти, които са завършили първи и втори курс с отличен успех. Обучение по индивидуален учебен план се разрешава от Декана при определени от факултетния съвет условия (чл.161 от Правилника за устройството и дейността на Университета). За да упражните правото си следва да подадете писмена молба до съответния Декан.

Мога ли да се преместя от една специалност в друга в рамките на факултета или в друг факултет, както и от една форма на обучение в друга?

Преместване на студент от друга специалност или форма на обучение се разрешава при условия, определени от Факултетния съвет и обявени на видно място във Факултета (чл.169 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Преместване се допуска не по-рано от края на успешно завършената предходна и не по-късно от началото на следващата учебна година, ако студентът е завършил първи или втори курс. (т.е., след трети не може). При преместване положените изпити се зачитат, ако хорариумът по същата учебната дисциплина е не по-малък от 80 на сто от предвиденото в учебния план и съдържанието ѝ е идентично. За признаване на учебните дисциплини и положените изпити е възможно факултета да изиска и допълнителни документи. Упражняване на правото на прехвърляне може да бъде обвързано и с полагане на приравнителен изпит, за което информация можете да получите от съответния факултет.

Кой има право да бъде освободен от заплащане на такса за образование?

От заплащане на такси в държавните висши училища се освобождават: лица, които са кръгли сираци; лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; военноинвалиди; лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа. Такси не се заплащат от студенти,

приети по междуправителствени спогодби, в които този въпрос е уреден на реципрочна основа (чл. 95, ал.5 от Закона за висшето образование).

Отваря ми се възможност за работа в чужбина, която не искам да изпускам. Мога ли да прекъсна следването за известно време и после пак да си се запиша?

Прекъсване на обучението се допуска при: тежко заболяване, установено от лекарска консултативна комисия; бременност, раждане и отглеждане на дете до тригодишна възраст; неуспешно полагане на определен от Факултетния съвет брой изпити от предходната учебна година; наличие на други важни причини, които възпрепятствуват изпълнението на учебните задължения. Сроктът на прекъсване на обучението за студентите не може да бъде повече от 4 години за студенти от образователно-квалификационна степен «бакалавър». Прекъсване на обучението се допуска и при частичното му продължаване в чуждестранен университет при успешно завършен първи курс за срок до две години. Прекъсване на обучението с изключение на случаите на неуспешно полагане на определения брой изпити се разрешава от Ректора по предложение на Декана въз основа на молба от студента, към която се прилагат документи, удостоверяващи наличието на основание за прекъсване. Редът и сроковете за подаване на молби се определят от Ректора. След изтичане на срока на прекъсването, студентът продължава своето обучение в съответствие с действащия в момента на възстановяването учебен план. (чл.165 от Правилника за устройството и дейността на Университета).

В. Ст. ме заплаши, че ако не му ходя на упражненията, ще ме изхвърли от университета. В какви случаи мога да бъда отстранен от университета?

Студент се отстранява от висшето училище за определен срок при:

1. предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет в

университета, или подправяне на документи за студентското му положение;

2. системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище;

3. осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

Студент се отстранява от университета със заповед на Ректора въз основа на доклад на Декана, когато:

1. в едномесечен срок след изтичане на срока на прекъсване не е продължил обучението си в съответствие с учебния план;

2. не се е записал в по-горен курс на обучение до 15 октомври на текущата учебна година без уважителни причини;

Отстраненият от университета е длъжен да възстанови получената до деня на отстраняването му стипендия. (чл.166 от Правилника за устройството и дейността на Университета)

Ако ме отстранят, как се възстановяват студентските ми права?

Отстранен студент може да бъде възстановен по преценка и със заповед на Ректора не по-рано от 1 и не по-късно от 3 години след загубване на студентските права, само ако има завършен първи курс на обучение. Това право може да се упражнява еднократно. Във всички останали случаи студентите възстановяват студентските си права чрез конкурсен изпит (необходимо е да го вземат успешно, независимо от оценката) и могат да кандидатстват за специалността, в която са се обучавали, при условие че имат успешно завършен първи курс на обучение. Конкурсният изпит е същият, като на кандидат-студентите – но преди явяване се взема уверение от канцеларията на специалността, което да удостовери причината за явяване на изпита. На възстановените студенти се признават положените преди отстраняването изпити. Не се допуска

възстановяване на студентските права по този ред, в случаите на отстраняване поради фалшификация на документи. Възстановяването става само чрез конкурс. (чл.167 от Правилника за устройството и дейността на Университета)

На редовната сесия ме скъсаха, макар че си знаех. Датата на поправката съвпада със сватбата на сестра ми във Франция. Мога ли да се явя на изпит извън определения график?

Всеки студент е длъжен да се явява на изпит в определения от Декана график през изпитната сесия. Право да се явят на изпит не на определената дата по график, но в рамките на изпитната сесия имат студенти, които се обучават по индивидуален учебен план; бременни студентки; студенти, боледували на определения съгласно графика на сесията ден за изпита, удостоверено от здравните органи; студенти, които се обучават в чужбина по международни програми и проекти, както и студенти – инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност над 71 на сто, а също и майки с три и повече деца. Изключението НЕ се допуска за писмените годишни изпити по език, които се провеждат от комисии, както и за държавните изпити (чл.163, ал.6 от Правилника за устройството и дейността на Университета). Най-лесният начин за упражняване на това право е да отправите писмена молба до Декана на факултета.

Аз бях прекъснала и продължих с долния курс. Отивам на изпит и се оказа, че името ми го няма в протокола. Не съм си взела индивидуален протокол, защото все пак съм редовен студент. Какво правя в такава ситуация?

Отивате в отдел "Студенти", за да се поправи пропускът. Преподавателят ще извърши нарушение, ако допусне до изпит студент, който няма право на това.

С колко невзети изпити мога да запиша следващ семестър?

Броя на невзетите изпити, с които може да се запише следващ семестър, се определя от Факултетния съвет. Можете да потърсите информация от съответната канцелария на Факултета. Обикновено това е един изпит, по изключение - два.

Истината е, че аз си бях взела изпита и имах оценка, но той просто не се беше подписал в книжката. Търсих го, за да се подпише, но ми казаха, че е в чужбина. Изпусках всички срокове. Затова го разписах. Не съм си подправяла оценката. Какво ще ми се случи сега?

Подлежите на наказателна отговорност за документно престъпление. Може да ви бъде наложено и строго дисциплинарно наказание. Подлежите на отстраняване от Университета. Просто не го правете и заради изпуснати срокове, и заради каквото и да било друго, защото ще изгубите студентските си права, плюс поне още една година от живота си, а другите ще са далеч напред по пистата.

Какво ще стане, ако имам оценка в книжката, но не и в протокола?

Необходимо е преподавателят лично да нанесе оценката в протокола. По изключение оценката може да бъде нанесена от член на Деканското ръководство, ако преподавателят е в командировка в чужбина или е възпрепятстван по друг начин.

Аз искам да протестираме, когато има нередности, но повечето колеги гледат да се скатаят. Колко студенти са необходими, за да напишат оплакване от преподавател?

Един е достатъчен. Нищо не пречи обаче оплакването да е от повече студенти. А който се е отказал да защитава правата си, може и за известно

време да мине между капките, но няма да иде много далеч, имаме доста примери. Не всеки иска да е мухльо, нали!?

Къде трябва да се депозира едно оплакване и трябва ли да бъде официално заведено по някакъв начин?

Най-често оплакванията от преподавателите и от администрацията в университета са свързани с нарушаване на техни трудови задължения и за това адресатът на вашето оплакване следва да бъде Деканът на факултета и/или Ректорът. Можете да сезирате Контролния съвет в следните случаи: при нарушения, които биха довели до налагане на санкция "дисциплинарно уволнение" 1. когато е налице **корупция**, 2. когато е поставена изпитна **оценка, без да е проведен изпит**, 3. когато е **изпитано и е поставена оценка на лице, което няма право да се яви на изпит** при съответния преподавател, и др.

Вашето оплакване (жалба) трябва да бъде представено в писмен вид. Доколкото все още практиката на завеждане с входящи номера да не е разпространена сред висшите училища у нас, то можете да изпратите жалбата като писмо с обратна разписка като изпратите копие и до медиите, за да не се потули случаят.

Към кого да се обърна, ако имам информация за корупция?

Към Контролния съвет на Университета, разбира се, но едновременно с това и най-вече - към органите на прокуратурата. И медиите.

Може ли въобще някой да ми каже как е организирано административното обслужване в университета?

Ръководствата на факултетите и катедрите определят сами структурите на необходимия им помощен персонал и организацията на административното обслужване. Въпреки това Законът за административното обслужване на физическите и юридическите лица (ЗАОФЮЛ, Закон за административното обслужване на физическите и

юридическите лица, Обн., ДВ, бр. 95 от 2.11.1999 г.) въвежда общи правила за организацията на административното обслужване, на които следва да отговаря и обслужването в Университета: Административното обслужване следва да се извършва съобразно принципите на законност, бързина, достъпност и икономичност на производството и изискванията за качествено и удобно за физическите и юридическите лица административно обслужване. Висшето училище в своите вътрешни актове следва да е определило: 1) звено, чрез което се подават исканията за извършване на административни услуги; 2) длъжностните лица, които извършват административното обслужване; 3) ред за регистрация на подадените искания; 4) вътрешни правила за работа и взаимодействие на звената в съответната администрация или организация по извършването на административни услуги (чл. 6, ал.1, чл. 8 и чл.10, ал.2 ЗАОФЮЛ). Звената, чрез които се подават исканията за извършване на административни услуги, следва да осигуряват прием за подаване на заявленията в рамките на работното време на съответната администрация или организация.

Каква е процедурата за извършване на административна услуга?

Извършването на административната услуга започва по ваша инициатива, като можете да заявите това лично или чрез свой представител. Формата за отправяне на искането може да бъде както писмена, така и устна, като последната е възможна, когато административната услуга позволява да бъде извършена веднага или когато висшето училище е установило ред за регистрация на устно направени заявления и/или административната услуга позволява да бъде извършена веднага. Когато искането е отправено до длъжностно лице, което не е компетентно да извърши административната услуга, но производството вече е започнало, както и услугата може да бъде извършена от друго длъжностно лице във висшето училище производството не се прекратява, а длъжностното лице, получило искането, **незабавно** изпраща преписката до компетентното длъжностно лице в администрацията

и ви уведомява. Извършващият административната услуга може да изисква от вас представяне на допълнителни документи. Предвиждат се кратки срокове за извършване на административни услуги – тези, за които няма предвиден срок за извършване, се извършват при възможност веднага, но **не по-късно от 3 работни дни**, а услугите по издаване на акт – най-късно **до 7 дни** от постъпване на искането, като когато извършването на услугата налага установяване на факти и обстоятелства, изискващи проверка, събиране на сведения или проучвания, срокът за нейното извършване може да бъде продължен **до 7 дни**, а за издаване на акт – **до един месец**. Административната услуга трябва да се извършва в исканата от вас форма, освен ако нормативен акт предвижда тя да се извърши в определена форма.

Трябва ли да заплащам за извършване на административна услуга?

Вие НЕ заплащате за оказаните ви административни услуги. Съществуващата практика за заплащане на уверения, академични справки и др., е против Правилника (С оглед разпоредбата на чл.90, ал.3, т.4, б. «г» от Закона за висшето образование, съгласно която в приходната част на бюджета на висшето училище постъпват собствени приходи от административни услуги за лица, които не са студенти, следва да се приеме, че висшето училище самостоятелно определя цените на предоставяните административни услуги, като **за студентите обслужването е безплатно**).

Може ли да ми бъде отказана административна услуга?

В обхвата на понятието *административна услуга* попадат всички актове и действия на администрацията във висшето училище по административно обслужване, включително:

- предоставяните консултации, свързани с административно-правния режим, въведен с вътрешни нормативни актове на органи на управление на висшето училище;
- консултациите, свързани със самото извършване на административни услуги.

Всички те НЕ могат да ви бъдат отказани. Ако получите отказ, можете да подадете жалба до прекия ръководител на съответния служител, с копие до Ректора на университета и – по ваша преценка и наша препоръка – до медиите.

Секретарките обикновено не ти отказват директно, когато ги питаш за информация или за административна услуга, а започват да ти се карат и да се оправдават „и ние имаме семейство“, „няма смисъл да чакате, защото има огромна опашка“ и т.н. Какво мога да направя, ако не съм доволен от извършената административна услуга?

Ако не сте доволни от административната услуга можете да обжалвате в следната последователност: 1) пред прекия ръководител на служителя, 2) пред Ректора на Университета, 3) пред Министъра на образованието и науката и 4) по съдебен ред. И ако това ви изглежда като епизоди от фантастичен филм за някаква друга планета и не смятате, че такива неща работят на планетата СУ, то ако не обжалвате, просто следващия път нямате основание да се сърдите на администрацията – тя е такава, каквато вие ѝ позволявате да е. А получаването на качествена и в срок административна услуга си е ваше право, нали?

Обикновено в университета никой не се интересува от мнението на студентите. Дори и да попълниш някоя анкета, то от това не следва нищо. Има ли начин студентите да влияят върху вземането на решения в Софийския университет?

За проучването на студентското мнение и за това как то (ще) влияе

на случващото се в Университета, вижте пак стр.7. Ние се сещаме поне за още четири (нормативно уредени при това!) различни начина, чрез които можете да участвате във вземането на решения, които се отнасят до всичко, свързано със студентските ви интереси:

1) Право на **всеки** студент е да бъде избран в органите на управление на Университета (Общо събрание, Академически съвет) и в органите на управление на Факултета (Общо събрание на факултета, Факултетен съвет), както и в Контролния съвет на университета. Студентите участват в Общото събрание на университета с представители, които следва да бъдат 15 на сто от общия състав на събранието или 60 човека. Квотата на студентите в Академическия съвет е 6 студента и един докторант, а в Контролния съвет – 1 човек. Представителите на студентите в органите на управление на университета се избират от Общото събрание на студентите в университета. Правилникът за устройството и дейността на СУ «Св. Кл. Охридски» не определя квотите на студентите в Общото събрание на факултета и във Факултетния съвет, но гарантира студентско участие в тези органи. Представителите на студентите в тях се избират на Общо събрание на студентите от съответния факултет. Ако вие участвате в органите на управление на Университета или на Факултета, ще можете пряко да влияете върху процеса на вземане на решения. Така че мислете как да организирате предизборната си кампания, за да убедите колегите си, че ще представлявате интересите им.

2) Вие можете да влияете върху вземане на решения опосредствано чрез своите представители в органите на управление в университета, които представители образуват Студентски съвет и Факултетни студентски съвети. Тези съвети са органи за защита на интересите именно на студентите. Те могат да правят предложения за въвеждане на допълнителни учебни дисциплини, да участват в организацията на учебния процес, разпределението на стипендиите и помощите за студенти, в наблюдението на вътрешната система за контрол на качеството на обучението и др. Бихте могли да отправяте ваши сигнали, запитвания, молби за съдействие, предложения към тези органи.

3) Имате право да се сдружават в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членувате в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България. Всеки студент, отвъд ангажиментите си в Университета, има гарантирано право на сдружаване под всякакви форми – студентски асоциации, клубове, нестопански организации и т.н. С дейността си в такива сдружения вие можете косвено да влияете върху процеса на вземане на решения в университета.

4) Подаването на писмени сигнали и предложения до компетентните органи на управление също оказва влияние при вземане на конкретни решения, особено ако има копие до медиите или е съпроводено с пресконференция.

Не е малко, нали?

Ние вярваме на всичко казано от секретарките, защото не сме запознати нито с правилниците, нито с решенията на катедрата, общото събрание или Факултетния съвет. Не зная мога ли да получа информация за решенията на Общото събрание, на Академическия съвет.

На първо място, заседанията на Общото събрание и Академическия съвет **са публични** (чл.12, ал.6 и чл.23, ал.5 от Правилника). Всеки от вас, който поиска, може да присъства на заседание на Общото събрание като зрител и слушател, без право на глас и участие в обсъжданията. Следва да се отбележи, че някои от заседанията на Академическия съвет могат да бъдат закрити по решение на самия Съвет, но това е изключение, а не правило.

На второ място, за заседанието на Общото събрание и на Академическия съвет се води протокол. В срок от 14 дни след заседанието протоколите трябва да са публикувани на сайта на Университета³. Всеки от вас, може да се запознае със съдържанието на протоколите от заседанията

³ <http://www.uni-sofia.bg/>

на органите на управление. Те се намират на интернет страницата на Университета.

Аналогично е решен въпросът с участието ви в заседанията на Общото събрание на факултета и на Факултетния съвет. Те са на разположение след 7 дни от провеждането им, но не в сайта, а на хартия в Деканата. Всеки студент във Факултета има право да се запознае със съдържанието на протокола от заседанието на Общото събрание на факултета или на Факултетния съвет, който е на разположение във Факултета.

Можем ли да присъстваме на катедрени заседания?

Студентите могат да участват в заседания на Катедрения съвет при обсъждане на въпроси от учебната дейност без право да гласуват, *освен ако Катедреният съвет реши друго*. Това означава, че имате право на съвещателен глас – да давате мнение, препоръки, предложения, но нямате право да гласувате при вземането на решения. За заседанието на катедрения съвет също се води протокол, който обаче се предоставя съгласно правилника на разположение само на членовете на съвета, но не и на студентите. Катедреният съвет сам взема решения как да огласи свое решение, което има значение за студентите.

Откъде мога да получа Правилника за вътрешен ред на Университета?

В Интернет:

<http://www.uni-sofia.bg/administration+bg/doc/novPravilnik1.pdf>

Можете да го намерите и там, където се съхраняват документите от заседанията на Общото събрание на университета или от заседанията на Академическия съвет. Със сигурност ще го има и при Ректора, както и във Факултета и в Катедрата - това е вътрешен нормативен акт, който е задължителен за всички структури в университета.

Но ... по-сигурно и бързо е в Интернет.

Откъде мога да получавам информация, свързана с административното обслужване?

1) от администрацията на Университета, която е длъжна да оказва и тази административна услуга, в съответното работно време;

2) Студентският съвет поддържа самостоятелна страница в Университетския информационен център за информационно обслужване на студентите

<http://www.studentsmatter.org>

Какво да направя, ако, според мен, органи на управление нарушават мои права със свои актове?

Можете да поискате писмено от съответния орган да промени акта си и да възстанови нарушените ви права. Можете да се обърнете с молба до Контролния съвет на университета, който извършва проверка за законосъобразност на актовете на органите на управление. Разполагате с възможност и да сезирате съда. Засягащите правата ви актове могат да бъдат с различен характер – нормативни, индивидуални административни актове или други и обжалването пред съд е по различен ред за различните видове актове, както и сроковете за обжалване са различни.

Дори и когато сме недоволни от нещо, се отказваме да се оплакваме, защото никой не ни е учил как се пише оплакване, предложение или възражение. Как трябва да контактувам официално с администрацията, с органите на управление?

Молбите, предложенията, жалбите, сигналите към органите на управление следва да бъдат писмени. В тях трябва да посочите: органа, до който подавате молбата, предложението, сигнала, наименованието "молба" или "предложение" и т.н., вашето име, адрес, качеството ви на студент – в кой факултет, катедра, специалност, факултетен номер, да опишете ситуацията, да изразите искането си, да поставите дата, място (гр. София)

и подпис. И да подадете молбата при съответния служител в деловодството.

Тук опираме до проблема с поставяне на входящи номера на подадените от вас документи, което пък е свързано със сроковете, в които администрацията на Университета ви дължи отговор (вижте пак стр. 30), както и със сроковете за обжалване. Въпреки че имате право подаденият от вас документ да бъде регистриран с входящ номер, в Университета все още няма трайна установена практика за поставяне на входящи номера.

Ето защо можете да използвате следния трик: изпратете искането, жалбата, питането и др. с писмо с обратна разписка, като от обратната разписка ще е видна датата на получаването му от Университета.

Полезни съвети

Предупреждение: преди да се обърнете за информация към секретарите в катедрата, проверете дали това, което ви интересува, не е представено на информационните табла на катедрата.

От секретарите на Катедрите можете да получите информация за:

1. Всичко, което е свързано с **учебния план** на специалността;
2. Учебния **график**;
3. Предлаганите **избираеми дисциплини** и сроковете, в които можете да се запишете за тях;
4. **Датите** на изпитите;
5. **Конспектите** за изпитите;
6. Информация за изискванията за **допускане до изпит** по отделните дисциплини;
7. Информация за **резултатите от изпитите**;
8. Информация за **учебните практики**;
9. Информация за **международните проекти** и начините за кандидатстване;
10. Къде, кога и **как да намерите някого от специалността**.

С помощта на служителите от отдел "Студенти" можете:

1. Да **се запишете** за новата учебна година;
2. Да получите **уверение** за студентското си положение;
3. Да получите **декларацията си за здравно осигуряване**;
4. Да **заверите** студентската си книжка;
5. Да получите **академичната си справка**;
6. Да подадете **молба** за случаите, които засягат вашето

студентско положение: обучение по индивидуален план, прекъсване на обучението, повишаване на оценката по конкретен изпит, обучение в чужбина и т.н.

Издаване на уверение

Уверението е официалният документ, удостоверяващ студентското положение. Бланката е утвърдена чрез Държавен вестник и само тя се попълва, заверява, превежда, легализира. Уверения се закупуват от книжарниците в сградата на Университета. Попълват се собственоръчно и се заверяват от отдел "Студенти".

Препоръка: Използвайте записването си за нов семестър, за да подготвите и заверите всички необходими за годината уверения.

Получаване на академична справка

Академичната справка е официалният документ, необходим за всяко преместване или кандидатстване от един университет в друг. За български университети е необходима на български, за чуждестранни – на английски или друг език, посочен от съответното учебно заведение. Тя прилича на приложението към дипломата и представлява списък на всички учебни дисциплини, изучени до този момент, имената на преподавателите и оценките, които сте получили. Академична справка се издава от отдел "Студенти" при поискване от ваша страна по всяко време, след завършен първи семестър.

Получаване на препоръки

Молба за препоръка можете да отправите към всеки член на преподавателската общност. Изготвената препоръка поставете в незапечатан плик, който преподавателят подписва. Донесете незапечатания плик и препоръката в Деканата на факултета. Препоръки, засягащи кандидатстването в институция, която е подготвила нарочни образци, задължително се подписват от Декана или Заместник-декана по

международната дейност и се подпечатват в Деканата.

Официален превод и легализиране на документи (диплома, академична справка...)

Дори да владеете перфектно съответния език, нямате право сами да преведете документите си. Правят го само заклетите преводачи. Това може да стане както в специализирана фирма, така и в Учебен отдел, в срок от 3 или 7 дни, срещу определено заплащане. След като документите ви са преведени, те се нуждаят от легализация (вж. Следващия параграф). **ВАЖНО:** може да ви потрябват повече от едно копие на преводните документи. В такъв случай (а и за всеки случай) **преди** да ги легализирате, ги преснимате в необходимото количество и ги носите обратно в Учебен отдел, за да поставят на всяко копие печат, който да удостовери, че са валидни. След това ги легализирате в Министерството на образованието и науката (намира се на бул. "Княз Дондуков" 2А).

Легализиране на документи

Легализирането на документи се извършва от Министерството на образованието и науката. Необходимо ви е при кандидатстване за обучение в чужбина, най-често при признаване на положени изпити, академична справка и т.н.

За подготовката на легализацията на програми за положени изпити е необходимо: да се снабдите с програмите на положените дисциплини, ако се обучавате по действащия учебен план; да получите от секретарите на катедри конспектите и програмите на положените изпити, ако сте завършили образованието си; да депозирате в Деканата на факултета подготвените програми заедно с академична справка или копие от дипломата си; в срок до 4 работни дни от Деканата да получите официалното писмо и заверените програми, които да депозирате в Министерството на образованието.

Бланки и форми

Няколко полезни бланки и формуляри можете да намерите тук:

<http://uni-kalni.uni-sofia.bg/cgi-bin/res/index.pl?command=materials>

Бел. Ред. Абе, хора, умрях от скука. Добре би било да има и един епилог, макар че не се очаква Пъ. да се чете отначало докрай като „Властелинът на пръстените“. Не знам **как** да изглежда тоя епилог и какво **още** да казва, ама накрая вашия Пъ. става много юридифициран и изчерпателен, вероятно и езикът предполага скучноватостта, която лъха от последните страници. Защо не сложите бутон **BACK**, или картинки, или **GAME OVER...** Нещо по-така?

СЪДЪРЖАНИЕ:

УЧЕБЕН ПРОЦЕС – ЛЕКЦИИ, СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ, КУРСОВИ РАБОТИ

- Ама това го правят почти всички! И не разбирам защо винаги на мен си го изкарват преподавателите! Зная, че не е много честно, но ТАКА се прави. И затова питам - могат ли да ме накажат, ако ме хванат, че съм представил по различни дисциплини като курсова работа . един и същи текст, който все пак аз съм написал, а не съм свалил от Интернет?

- Много им се дразня на някои даскали, като почнат да ми се държат, човече, като в „Искрено и лично“. Да ми разправя тя какви са й проблемите с мъжа й, със съседите и със свекърва й. Аз, човече, разбираш ли, съм излязъл от работа, за да дойда на лекция, и искам да чуя нещо смислено. Та, какво мога аз да направя, ако по време на занятие преподавател не говори по темата, а се отклонява по странични въпроси?

- Ами обикновено аз разбирам около една трета от това, което ми се говори. Даже, честен кръст, в началото си вадех думите от речника. Ама то не винаги там намиращ нужното значение. Ти, ако си преподавател, по цял ден само това правиш и си знаеш всичките термини и дефиниции и т.н. Но студентите не ги знаят, никой не им ги е казал. И си мисля, че само аз съм тъп и не разбирам, защото никой не пита – всички си записват нещо и аз мисля, че те разбират. Че само аз ли не разбирам?! Имам ли право да прекъсвам с въпроси преподавател, ако не разбирам това, което се говори в час?

- Ама добре, бе, но някой като вземе да пита – и то все ще се окаже, че или задаваме глупави въпроси, или че она се мръщи, че го прекъсваш и като те маркира в главата си с Times New Roman 14 Bold, червено – отиде ти изпитът. Че аз що да се хабя да задавам въпроси, а другите да са добричките? Нормално ли е да се дискутира темата по време на лекции?

- Още от първи курс до ден днешен ние непрекъснато се занимаваме с някакви неща, писани преди поне 100 години. Аз се интересувам от това какво се случва днес. Какво се случва тук. Какво мога да направя, ако считам, че това, което ми се преподава, не е актуално?

- Според мен, всички курсове трябва да са избираеми. Ако един преподавател знае, че ти, щеш не щеш, задължително трябва да му ходиш на курса, той не е мотивиран да си върши добре работата. Мога ли да избира при кой преподавател да слушам лекции по дадена дисциплина?

- Има преподаватели, които си четат от едни листи и от едни тетрадки същите неща, които са чели през последните 10 години. Защо трябва да им ходя на лекциите, когато там е като диктовка в трети клас. По-добре да ги качат тези неща в Интернет или да публикуват учебник и толкова. И без това като ходиш лично, нито задаваш въпроси, нито някой ще ти обърне внимание, ако почнеш да задаваш. Можем ли да искаме да се публикуват в интернет лекции по дисциплина, която посещаваме?

- Можем ли да записваме лекции с диктофон?

- Има курсове, които просто са ми интересни и искам да слушам, без да държа изпит и да ми пишат оценка накрая. Можем ли да посещаваме курс като слушатели без да искаме оценки на края на семестъра?

- Понякога в продължение на седмици нямаме почти нищо за четене. Понякога, като ти се струпат по пет дисциплини наведнъж по сто страници и ти излиза през носа. Ами то просто няма начин да прочетеш всичко – отиваш неподготвен или изобщо не отиваш на упражнение. Колко страници може да ми дава да чета преподавател на седмица по една дисциплина? Какво правя, ако ми дадат повече?

- Най-много се дразня, когато ни дават да се подготвяме по текстове, които никъде не могат да бъдат намерени. Аз искам да се подготвя за упражнение, но просто не мога да открия текста, за да го прочета. Има ли право преподавател да ни дава текстове от книги, които не се намират в библиотеката на факултета?

ПОСЕЩЕНИЕ НА УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ, ПРИЕМНО ВРЕМЕ

- Какво можем да направим, ако преподавател редовно закъснява за лекция или упражнение?

- Някои студенти умират от радост, когато някой преподавател изобщо не се появи на лекция. Аз обаче съм излязъл от работа, за да дойда и не мога да позволя така да ми губят времето. Към кого можем да се обърнем, ако преподавател не дойде за лекция или упражнение?

- Колко пъти можем да отсъстваме от лекция или семинарни занятия?

- Има ли право преподавател да поставя свои критерии за посещаване на лекциите?

- Какво правим, ако установим, че преподавател пуска списък за присъствие на лекция или на семинарно занятие?

- Има ли право преподавател да отстранява студенти от час за нарушаване на дисциплината?

- Какво правя, ако преподавател го няма в приемното му време? Това нарушение ли е?

ОЦЕНЯВАНЕ, СЕСИЯ, ИЗПИТИ, ПОПРАВКИ

- Добре известно е, че много от студентите днес ходят на работа и се готвят за изпит само по време на сесията. Но макар и да съм назубкала всичко от А до Я по време на сесията, то резултатите от междинните изпитвания през семестъра ми намаляват успеха. Трябва ли да ме изпитват текущо през семестъра, ако аз ще наваксам пропуснатото по време на сесията?

- Можем ли да се откажем от избираем курс в хода на курса?

- Кога се определят изискванията за допускане до изпит?
- Имало е случай, когато съм ходила абсолютно редовно на всичко – и на лекции, и на упражнения. И в един момент виждам конспекта и установявам, че там са включени теми, по които не са ни водени лекции и не са разглеждани на семинарни занятия. Това редно ли е?
- Какво правим, ако преподавател не спазва изискванията за провеждане на учебния процес, за текущ контрол и т.н., които сам е обявил преди началото на курса?
- Аз съм си такава и се притеснявам, когато ме изпитват устно. На писмен изпит винаги изкарвам по-високи оценки. Имам ли право да искам да ме изпитват писмено?
- Има ли максимално или минимално време за провеждане на изпит?
- Колко пъти имаме право да се явяваме на изпит по един предмет? Има колеги, които са се явявали по 7-8 пъти по дадена дисциплина, а мен ме заплашиха с изключване.
- Има ли и при какви условия право преподавател да откаже на студенти правото да се явят на поправителна сесия (през септември), ако не са изпълнили критериите му за допускане до изпит, и да иска от тях да повторят курса?

КОРУПЦИЯ, ОБЕКТИВНОСТ, АВТОРСКО ПРАВО

- Хем програмата не ти позволява да работиш, докато следваш, хем непрекъснато те вкарват в излишни разходи. Какво да правим, когато преподавател ни задължи да купуваме неговия учебник?
- Зная, че той си има любими студенти, на които пише високи оценки. Аз колкото и да чета, не мога да изкарам при него висока оценка, защото той има лично отношение към мен. Какво мога да направя, ако не съм доволен от поставената оценка на изпит?
- Ако имам проблем да се явя на изпит по даден предмет при даден преподавател, мога ли да искам да се явя по същия предмет при друг преподавател? Как става това?
- Мога ли да дам курсовата си работа за оценка от друг преподавател, ако преценя, че титулярът на курса не ме е оценил обективно?
- Какви наказания може да има за мен, ако ме хванат да преписвам или подсказвам на изпит?
- Какво ще ми се случи, ако ме хванат, че за курсова или дипломна работа съм преписвал части или цели текстове от интернет или от другаде?
- Какво правим, ако установим, че части от наши текстове, писани като курсови работи, са включени от преподавател като негови собствени текстове?
- Какво правим, ако установим, че наши преводи или части от такива, възложени ни като задача от преподавател, са публикувани като част от негови собствени текстове?
- Сред студентите се знае кои преподаватели са такива. Той ни покани да обсъждаме едни текстове у тях и през цялото време ме гледаше перверзно, въпреки че и жена му беше

там. Когато отидох на изпит, той заключи врата отвътре, за да не ни безпокояли. Аз отключих и избягах. Искам да знам какво мога да направя, ако съм подложена на (или се боя от) сексуален тормоз от преподавател или ми бъде дадено да разбере, че мога да взема изпит срещу секс?

УЧЕБЕН ПЛАН, УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ, СТУДЕНТСКИ ПРАВА

- Хем искат от нас да участваме по време на упражнения, хем събират няколко групи заедно и правят напълно безсмислено каквото и да е участие. Законно ли е да се сливат групи?

- В нашата специалност се учи едно и също нещо от първи курс до завършването. Четем едни и същи текстове на семинарни занятия до втръсване. Не че ги знаем, но между някои курсове няма никаква разлика, освен наименованието. Какво може да се направи?

- Какво правя, ако се припокриват изцяло или отчасти часовете за провеждане на курсове, на които искам или трябва да ходя?

- В първи курс беше съвсем леко, а сега изведнъж ни сбръчкват от четене. Има ли някакви ограничения за седмичната и дневната ми учебна натовареност?

- Мога ли, докато уча една специалност, да запиша второ висше?

- Мога ли да завърша предсрочно, ако преценя, че предпочитам да инвестирам сега в учене, за да мога после да работя?

- Мога ли да се преместя от една специалност в друга в рамките на факултета или в друг факултет, както и от една форма на обучение в друга?

- Кой има право да бъде освободен от заплащане на такса за образование?

- Отваря ми се възможност за работа в чужбина, която не искам да изпускам. Мога ли да прекъсна следването за известно време и после пак да си се запиша?

- В. Ст. ме заплаши, че ако не му ходя на упражненията, ще ме изхвърли от университета. В какви случаи мога да бъда отстранен от университета?

- Ако ме отстранят, как се възстановяват студентските ми права?

ОЦЕНЯВАНЕ, СЕСИЯ, ИЗПИТИ, ПОПРАВКИ - АДМИНИСТРАТИВНО

- На редовната сесия ме скъсаха, макар че си знаех. Датата на поправката съвпада със сватбата на сестра ми във Франция. Мога ли да се явя на изпит извън определения график?

- Аз бях прекъснала и продължих с долния курс. Отивам на изпит и се оказа, че името ми го няма в протокола. Не съм си взела индивидуален протокол, защото все пак съм редовен студент. Какво правя в такава ситуация?

- С колко невзети изпити мога да запиша следващ семестър?

- Истината е, че аз си бях взела изпита и имах оценка, но той просто не се беше подписал в книжката. Търсих го, за да се подпише, но ми казаха, че е в чужбина. Изпусках всички срокове. Затова го разписах. Не съм си подправяла оценката. Какво ще ми се случи сега?

- Какво ще стане, ако имам оценка в книжката, но не и в протокола?

ОПЛАКВАНИЯ

- Аз искам да протестираме, когато има нередности, но повечето колеги гледат да се скатаят. Колко студенти са необходими, за да напишат оплакване от преподавател?

- Къде трябва да се депозира едно оплакване и трябва ли да бъде официално заведено по някакъв начин?

- Към кого да се обърна, ако имам информация за корупция?

АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ И ВЗИМАНЕ НА РЕШЕНИЯ В УНИВЕРСИТЕТА

- Може ли въобще някой да ми каже как е организирано административното обслужване в Университета?

- Каква е процедурата за извършване на административна услуга?

- Трябва ли да заплащам за извършване на административна услуга?

- Може ли да ми бъде отказана административна услуга?

- Секретарките обикновено не ти отказват директно, когато ги питаш за информация или за административна услуга, а започват да ти се карат и да се оправдават „и ние имаме семейство“, „няма смисъл да чакате, защото има огромна опашка“ и т.н. Какво мога да направя, ако не съм доволен от извършената административна услуга?

- Обикновено в Университета никой не се интересува от мнението на студентите. Дори и да попълниш някоя анкета, то от това не следва нищо. Има ли начин студентите да влияят върху вземането на решения в Софийския университет?

- Ние вярваме на всичко казано от секретарките, защото не сме запознати нито с правилниците, нито с решенията на катедрата, общото събрание или факултетния съвет. Не зная мога ли да получа информация за решенията на Общото събрание, на Академическия съвет.

- Можем ли да присъстваме на катедрени заседания?

- Откъде мога да получа Правилника за вътрешен ред на Университета?

- Откъде мога да получавам информация, свързана с административното обслужване?

- Какво да направя, ако, според мен, органи на управление нарушават мои права със свои актове?

- Дори и когато сме недоволни от нещо, се отказваме да се оплакваме, защото никой не ни е учил как се пише оплакване, предложение или възражение. Как трябва да контактувам официално с администрацията, с органите на управление?

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

От секретарите на Катедрите можете да получите информация за...

Издаване на уверение

Получаване на академична справка

Получаване на препоръки

Официален превод и легализиране на документи (диплома, академична справка...)

Легализиране на документи

Бланки и форми

ИНДЕКС

- авторско право – 19, вж. и преписване, подсказване
- административно обслужване – 10, 28-31, 35
- Академически съвет – 7, 22, 32-34
- време за провеждане на изпит - 15
- второ висше - 21
- две години за една - 22
- Декан, Декански съвет, Деканат – 6, 10, 12-17, 19-21, 23-28, 34, 38-39
- Диктофон - 8
- дипломна работа - 19
- допускане до изпит – 14, 16, 37
- задължителни курсове – 7, 21
- закъснение за занятия - 10
- избираеми курсове – 7, 13, 21, 32, 37
- изпити – 5, 9, 13-18, 20-28, 37-39
- индивидуален протокол - 26
- интернет – 3, 8, 19, 34
- информация – 8, 11, 13, 19, 23, 27, 28, 31, 33, 35, 37
- катедра, катедрени заседания – 4, 6, 10, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 28, 33, 34
- конспект – 1, 2, 14, 17, 37, 39
- корупция – 15, 17, 28
- курсова работа – 3, 18, 19
- лекции – 3, 5, 7-12, 14
- невзети изпити - 27
- обективен – 11, 12, 18
- Общо събрание – 32-34
- оплакване – 6, 15, 27, 28, 35
- органи на управление на Университета – 31-35
- освобождаване от такса за образование - 23
- отстраняване на студенти от час - 12
- оценяване – 7, 9, 13, 15, 17-19, 25, 27, 28, 38
- подправяне на оценка - 27
- подсказване - 18
- поправителна сесия – 16, 22, 26
- посещение на учебни занятия – 8, 9, 11, 21
- Правилник на Университета – 6-8, 11-14, 16-18, 21-26, 30, 32-34
- превод – 19, 39
- прекъсване на следването – 16, 24-26, 38
- преместя от една специалност в друга – 23, 38
- преписване – 18, 19
- приемно време – 5, 12
- протокол (изпитен) – 26, 27
- протокол (от заседание) – 12, 33, 34
- работа в чужбина - 24
- Ректор – 6, 10, 13-15, 19, 20, 24, 25, 28, 31, 34
- свободно слушане на лекция - 9
- сексуален тормоз – 17, 20

- семинарно занятие – 9, 11, 12, 14, 20, вж. и упражнение
- сесия – 13, 16, 17, 22, 26
- списък за присъствие - 12
- студентска книжка – 27, 37, 38
- студентски права – 1-40 ☺
- студентско мнение – 7, 31, 34
- текст – 3, 9, 10, 19, 20
- текущ контрол – 13, 15
- упражнение – 9-11, 14, 20, 24, вж. и семинарно занятие
- учебен план – 21-24, 26, 39
- учебна натовареност – 9, 10, 21
- учебни занятия – 4, 8, 9, 10, 11, 14, 20, 21, вж. също лекции, упражнения, семинарни занятия
- учебник – 8, 16, 17
- Факултетен съвет – 6, 11, 12, 14, 16, 17, 20, 22-24, 27, 32-34